

Tudományos ülés

Debreceni Imre:

MEGNYITÓ

Megyénknek, városunknak és egyben Gazdaságunknak jutott az a megtisztelő feladat, hogy az Országos Erdészeti Egyesületnek — az ERDÉRT Vállalat és Felsőtisza Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság közös rendezésében sorra kerülő 1970. évi vándorgyűlésének otthont adjon. Az Egyesület előző évi vándorgyűlésének központi gondolata: a vertikális integráció, illetve annak lehetőségét megteremtő vállalati összevonás gyakorlati megvalósításának első évében, sajátos viszonyok között teszünk eleget e megtisztelő feladatunknak.

A megyénk területét ért elemi csapás, — a szörnyű pusztítást okozó árvíz, az ERDÉRT Vállalatot és Gazdaságunkat egyaránt érintette, sokasítva gondjainkat. Igyekeztünk azonban mindent megtenni, hogy nehézségeink lehetőleg ne éreztessék hatásukat és e sajátos körülmények között is eleget tudjunk tenni az Egyesületi Vándorgyűléssel kapcsolatban vállalt kötelezettségeinknek.

Az Országos Erdészeti Egyesület vándorgyűléseinek részét képező tudományos ülésszakoknak hagyományos jellemzője az aktuális témamegválasztás. Úgy érzem, különösen áll ez jelenlegi tudományos ülésszak esetében. Az országos faanyagkészletgazdálkodás megszűntével, a szükségletet felmérő, annak maximális kielégítését és a bővített újratemelést egyaránt biztosító fakeskedelem szerepének és fontosságának megnövekedése az erdő és fagazdaságban ma már egyre inkább közismert. A Felsőtisza Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság alapvető problémái is a fenti, illetve az azzal határos témák területéről erednek.

A kemény lombos gömbfa-választékok iránti kereslet csökkenéséből adódó általános problémán túlmenően nehezíti helyzetünket, hogy a gazdaság által évente kitermelendő 270 ezer m³ bruttó fatömegből, mintegy 175 ezer m³, tehát 65% az akác. Az utóbbi években az akác felhasználási, illetve elhelyezési körének növelését célzó közös erőfeszítések nem maradtak eredmény nélkül. Még sem mondható, hogy az akác-kérdést megoldottuk. Ma már világosabban látjuk, hogy a problémát nem annyira a fafaj *hasznosíthatósága*, sokkal inkább az akác fatömeg zömének alacsony *vastagsági mérete és minősége* jelenti. Ez utóbbi körülmény nemcsak a gömbfa-választékok elhelyezését, de feldolgozását és az akác szekunder választékok értékesítését is igen megnehezíti. Ezért az akác Gazdaságunknak napjainkban is problémát jelent és a kérdés megoldása a kereskedelmi vállalatok folytatandó igen szoros együttműködést, további közös erőfeszítéseket és piackutató tevékenységet igényel.

Gazdaságunk másik nagy problémaköre a fafeldolgozó kapacitással kapcsolatos. És itt nemcsak e kapacitás általános és közismerten szűk voltára, a szárítókapacitás és a kívánt méretpontosságot biztosító gépek hiányára és a feldolgozó üzemek korszerűtlen voltára, hanem elsősorban a Gazdaság által termelt *alapanyag* és a *feldolgozó kapacitás szerkezeti összhangjának* hiányára gondolok. A Felsőtisza Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság idén 140 ezer m³ faanyagot dolgoz fel. Ez a mennyiség évi nettó fakitermelésének 60%-a, vagyis több, mint összes iparifa termelése!

De az összes feldolgozásra kerülő 140 ezer m³-ből csupán 40 ezer m³ a saját termelésű, s 71%-ban vásárolt faanyag kerül feldolgozásra. A 40 ezer m³ saját alapanyag pedig összes nettó fakitermelésünknek csak 17%-a, összes iparifa termelésünknek is csak 37%-a. E néhány szám világosan mutatja, hogy Gazdaságunknak tekintélyes mennyiségű primér választék értékesítését kell megol-

dania. Ugyanakkor feldolgozó üzemünk alapanyag-ellátásának biztosítása is gondot jelent. Feldolgozó kapacitásunk gyors és jelentős bővítésére vagy átalakítására viszont gyakorlatilag nincs lehetőségünk.

E témakörbe tartozó problémáink további elemzése helyett Gazdaságunk egy más szempontból sajátos helyzetét érintem még. Mint ismeretes, a Szovjetunióból importált fenyő faanyag megyénk területén lép be az országba, magyar szabványnak megfelelő választékká történő feldolgozása és a felhasználás helyére történő irányítása is zömben itt történik. Ennek a volumenében és fontosságában jelentős munkának elvégzésében az ERDÉRT Vállalat már évek óta igényli Gazdaságunk közreműködését.

Ez a területi adottság és a fentebb vázolt problémáink vezettek oda, hogy Gazdaságunk és az ERDÉRT Vállalat között tekintélyes múlttal megalapozott, sokrétű és gyümölcsöző kapcsolat alakult ki. E kapcsolatokhoz mindkét vállalat jelentős érdekei fűződnek. Egyidejűleg kifejezésre juttatják és bizonyítják az erdő- és fagazdaság, valamint a kereskedelem egymásrataltságát, szoros együttműködésének fontosságát. Ezért is fogadtuk örömmel azt az elhatározást, hogy az 1970. évi vándorgyűlés az eddigiektől eltérően — egy termelő és egy kereskedelmi vállalat közös rendezésében valósuljon meg. Ez is szemlélteti, hogy mai problémáink mennyire közösek, s hogy azok megoldását is közösen kell keresnünk és megtalálnunk.

Úgy vélem, hogy nemcsak Gazdaságunk, de az ország valamennyi Erdő- és Fafeldolgozó Gazdasága érdekét és várakozását fejezem ki, amikor azt kívánom, hogy az ülésszak sikeres munkája minél nagyobb lépéssel vigye előbbre problémáink megoldását és szolgálja ezzel minél eredményesebben egész népgazdaságunk fejlődését.

Speer Norbert:

ERDÉSZETI KERESKEDELEM ÉS AZ ERDÉRT VÁLLALAT

Az új mechanizmus által teremtett körülményeket figyelembe véve, tekintsük át az erdőgazdaság és az elsődleges faipar helyzetét. Vizsgáljuk meg, milyen új perspektívát, illetve lehetőségeket nyújtott a gazdasági reform a fakereskedelem tekintetében. Továbbá, hogy az elképzelések megvalósításához, a korszerű termelési struktúra kialakításához milyen iparfejlesztéssel számoljunk.

Mindenek előtt — úgy vélem — célszerű lesz megismernedni a világ és Európa fagazdálkodásának olyan tendenciáival, amelyek a mai távlati elképzeléseink szempontjából is alapul szolgálhatnak.

Az elmúlt néhány évtizedben — főleg a háború utáni időkben — a műszaki fejlődés és elsősorban a vegyipar fejlődése láttán sokakban az az elképzelés alakult ki, hogy a fa, mint alapanyag veszíteni fog jelentőségéből. A következőkben ismertetett néhány adat azonban igazolja azt, hogy a fa változatlanul fontos nyersanyag marad a világgazdaságban és ezen belül hazánk gazdaságában is.

A fafelhasználásban az a jellemző, hogy a műszaki fejlődéssel párhuzamosan a fajlagos felhasználás csökken, azonban a nagymérvű fejlődés abszolút számban mind nagyobb mennyiségű faanyag felhasználását teszi szükségessé.

Természetes, hogy különböző új felhasználási területek lépnek be. Ugyanakkor egyes felhasználási területeken a fa átadja helyét különböző egyéb anyagoknak. Az erdőgazdálkodás mind belterjesebbé válik, az erdősítési igény mind határozottabb. Ezek együttes hatásaképpen a népesség számához viszonyított